

Päätös oikaisuvaatimukseen koskien viranhaltijapäätöstä VD/5880/12.02.02.00/2023 Vantaan kirjastopalveluiden linjaus ilmaisjakelulehdistä 12.9.2023 / AL

VD/5880/12.02.02.00/2023

Vantaan kaupungin hallintosäännön 2 luvun 8 §:n mukaan palvelualuejohtaja päättää palvelualueelle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty. Kulttuurijohtaja on päättänyt, että Vantaan kirjastopalveluissa otetaan käyttöön viranhaltijapäätöksen ohessa olevan liitteen mukainen linjaus ilmaisjakelulehtiä koskien. Päätös koski muun muassa kirjaston hallinnoimissa tiloissa olevia ilmaisjakelulehtien jakelupisteitä. Päätöksen myötä kirjastoissa ei tarjota tilaa ilmaisjakelulehtien jakelupisteille. Poikkeuksena Vantaan kaupungin julkaisemat lehdet, sekä paikallis- ja kaupunginosalehdet.

Päätöksen mukaan kirjastoissa voidaan tarjota tilaa erilaisia tapahtumia markkinoiville mainoksille, julisteille, lennäkeille ja esitteille kunkin kirjaston esihenkilön päätöksellä. Kaikista kirjastossa esillä olevista tapahtumamainoksista, esitteistä ym. tulee käydä selvästi ilmi, kuka on vastuussa julkaisun sisällöstä. Päätös sisälsi myös muita linjauksia ja ohjeita koskien ilmaisjakelulehtiä.

Viranhaltijapäätös on tehty 12.9.2023, mutta inhimillisen virheen takia päätöstä ei julkaistu. Tästä syystä katsotaan, että muutoksenhakuaika on alkanut vasta, kun päätös on annettu tiedoksi. Kyseiseen päätökseen oikaisuvaatimuksen voi tehdä kunnan jäsen. Asianosaisena voi tehdä oikaisuvaatimuksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi. Oikaisuvaatimus tulee toimittaa 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä. Myöhässä tullutta oikaisuvaatimusta ei tutkita. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätös on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla. Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä tai kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana.

Päätös on toimitettu asianosaisille 7.11.2023 sähköpostitse, ja päätökseen kohdistuva oikaisuvaatimus on saapunut 21.11.2023. Koska kyseinen päätös vaikuttaa välittömästi oikaisuvaatimuksen tekijän oikeuksiin ja etuihin, ja oikaisuvaatimus on saapunut ajoissa, käsittelemme oikaisuvaatimuksen saapuneena määräaikaan mennessä.

Oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa muun muassa siihen, ettei päätös ole syntynyt hallintolain hyvän hallinnon perusteiden mukaisesti. Oikaisuvaatimuksen mukaan luottamuksensuojan periaatetta sekä oikeutettuja odotuksia on loukattu. Päätös on syntynyt hyvän hallinnon perusteiden mukaisesti lukuun ottamatta sitä, ettei päätöstä ole asianmukaisesti julkaistu johtuen inhimillisestä virheestä. Tämä on myöhemmin korjattu ja päätös on toimitettu pyynnöstä. Luottamuksensuojan periaatteella tarkoitetaan yleisimmin sitä, että yksilö voi luottaa, että viranomainen tulkitsee lakia aiemman tulkintakäytännön mukaisesti. Siltä osin kuin päätös on koskenut sitä, mitä ilmaisjakelulehtien jakelupisteitä voidaan sijoittaa kirjaston tiloihin, ei päätös ole koskenut laintulkintaa. Tältä osin kyse on puhtaasta tarkoituksenmukaisuusharkinnasta. Päätös ei ole luottamuksensuojaperiaatteen vastainen, eikä viranomaisen toiminta ole ollut virheellistä.

Kirjastolain 6 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan yleisen kirjaston tehtävänä on ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa. Tähän tehtävään perustuen on laadittu kirjaston kokoelmahallintaan liittyvän linjaus, jonka tarkoituksena on selkeyttää tilannetta ilmaisjakelulehtien osalta eli määrittellä, mitä ovat ilmaisjakelulehdet ja miten niitä sisällytetään kirjaston kokoelmiin. Päätös ei loukkaa kirjastolain säännöksiä tai tavoitteita.

Yhtenäiset linjaukset edistävät kirjastojen yhdenmukaisia käytäntöjä ja tukevat esihenkilöiden tehtävää, sillä esihenkilöt voivat tukeutua linjauksessa tehtyyn määrittelyyn. Linjaus selkeyttää, mitkä ilmaisjakelulehdet voivat olla kirjastossa jaeltavina ja mitkä ilmaisjakelulehdet voivat olla lukukappaleina asiakkaiden käytössä lukusaleissa tai lehtipisteissä.

Linjaukselle on ollut tarvetta, sillä kirjaston omien tilattujen kokoelmien lisäksi lukuisat erilaiset toimijat tarjoavat julkaisujaan maksutta kirjastoon. Kirjastossa voidaan tietysti edellytyksin tarjota tilaa yksityishenkilöiden, yhdistysten ja kaupallisten toimijoiden ilmaisjakelulehtien lukukappaleille ja esitteille. Kaiken kirjastossa jaettavaksi tai esille laitettavan aineiston osalta arvioidaan niiden sopivuutta kirjastoon, kuten linjauksessa on tarkemmin kuvattu. Kirjastolaki ei velvoita kirjastoja ottamaan kaikkia ole-massa olevia ilmaisjakelulehtien jakelupisteitä kirjaston tiloihin. Kirjastolaki tai hyvän hallinnon perusteet eivät velvoita tarjoamaan tilaa jakelukappaleille, joten päätös ei ole kirjastolain tai hallintolain vastainen. Päätöksen mukaisesti ilmaisjakelulehtien omia jakelutelineitä ei voida sijoittaa kirjastojen hallinnoimiin tiloihin, koska kirjastoissa ei ole tilaa jokaiselle lehdelle. Perusteluna päätökselle on erityisesti ilmaisjakelulehtien tasapuolinen kohtelu, koska tilaa ei voida tarjota kaikille kiinnostuneille lehdille, sillä kirjaston tilat ovat rajalliset.

Edellä esitetyin perustein päätös ei ole kirjastolain eikä hallintolain hyvän hallinnon perusteiden vastainen. Edellä esitetyin perustein esitetään, että alkuperäistä päätöstä ei muuteta eli oikaisuvaatimus hylätään.

Lisäksi tiedoksi, että kaupunkitasoinen linjaus koskien ilmaisjakelulehtien jakelupisteitä monitoimitaloissa on tekeillä, ja koska kaupungin monitoimitaloissa auloissa on enemmän tilaa eivätkä ne linkity kirjastojen kokoelmahallintaan, on tarkoitus mahdollistaa niissä laajamittaisempi ilmaisjakelulehtien jakelu. Asia on selvityksessä ja siihen pyritään löytämään ratkaisu.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta 4.12.2023 § 14

Kulttuurijohtajan esitys:

Päätetään hylätä oikaisuvaatimus koskien viranhaltijapäätöstä VD/5880/12.02.02.00/2023 Vantaan kirjastopalveluiden linjaus ilmaisjakelulehdistä edellä mainituin perusteluin.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Oikaisuvaatimus (henkilötiedot poistettu)
- Viranhaltijapäätös 12.9.2023 VD/5880/12.02.02.00/2023 Vantaan kirjastopalveluiden linjaus ilmaisjakelulehdistä
- Viranhaltijapäätöksen liite: Ilmaisjakelulehdet kirjastoissa 11.9.2023 lukien

Täytäntöönpano:

- Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualue
- Ote Voima Kustannus Oy:lle

Vantaa

Muutoksenhakuohje: Kunnallisvalitus Helsingin hallinto-oikeudelle

Lisätiedot:

Leena Toivonen, puh. 040 357 5460, [etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)